

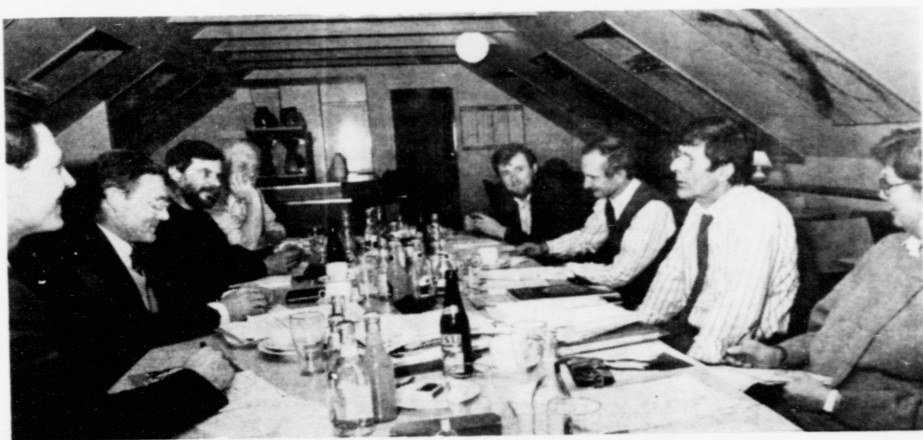
Til oljuráðleggingarnevndina og landsstýrið:

Almannakunngeríð frágreiðingina um undirgrund og olju!

Tað er at vóna, at landsstýrið er so demokratiskt sinnað, at tað fer at almannakunngerá meginpartin av frágreiðingini frá oljuráðleggingarnevndini. Hetta sigur Sverre Dan Joensen, oljuserfrøðingur í grein í blaðnum í dag.

Hann vísir annars aftur øllum úttalilsum um, at oljan fer at bjarga okkum burtur úr núverandi kreppu.

-Oljan loysir ikki núverandi kreppu. Harafturímóti kann hon (um nøkur olja fínt) verða ein hjálp hjá komandi ættarliðum til at afturrinda ta skuld, sum foreldur teirra lögdu eftir seg skrivar Sverre Dan Joensen í greinini, sum er viðmerking til samrøðu Sosialurin herfyri hevði við Stefan Hultberg, lim í Oljuráðleggingarnevndini.

Kommentar til Stefan Hultberg's uttalelser

Interviewet lørdag den 8. maj med Stefan Hultberg indeholder visse udtalelser, som jeg gerne vil kommentere nærmere:

Mindst fem til femten år inden olie-udvindingen giver overskud.

Stefan Hultberg fastslår i interviewet, at hvis der virkelig findes olie og/eller gas, vil der gå 5-10 til 15 år inden Færøerne kan begynde at få økonomisk overskud af en olie-produktion.

Dette er et fakta, som ingen mennesker i verden kan benægte, det vil mindst tage fem år, for en evt. olie-udvinding kan få afgørende indflydelse på den færøske økonomi og samfunds struktur.

Yderligere involverer enhver olie-udvinding meget store kapital-investeringer, især når den skal ske på 500 meter vand. Endvidere er

der endnu ikke fundet en eneste dråbe olie inden for det færøske område.

Troen på at olien kan løse krisen er en »Hvid elefant«

De færøske politikere og forretningsfolk, der ser en eventuel olie-udvinding ved Færøerne som en redningsplanke i den nuværende økonomiske krise er — i.h.h. til min mening — toltalt ude af trit med den barske virkelighed.

Der findes intet andet alternativ i den nuværende krise end at »spænde livremmen ind« og hurtigst muligt — på færøsk initiativ, få opstartet en planlagt langtids omstrukturering af det nuværende færøske samfund.

Derimod kan færingerne »med det samme« begynde at forberede sig på de ændringer en udnyttelse af undergrunden vil medføre,

således at færingerne — når olieudvindingen begynder at tage fart« — »selv« vil være i stand til at udføre en stor part af de aktiviteter, der indgår i »olieudvindingen«. Som det mere detaljeret er beskrevet i min »olierapport: afsnit XXVII«. En sådan forbedrelse kan bl.a. bestå af »omskolings« af den eksisterende arbejdsstyrke, optræning af den unge generation til de forskellige olieaktiviteter og ansøgning af talentfulde færinger til »videreuddannelse« inden for olie-sektoren, hvor i verden den er bedst.

Færøernes gæld vil stige med mange milliarder, hvis man venter på at olie-udvindingen skal løse den nuværende krise

Ovenstående er naturligvis en påstand, men jeg vil i det følgende dokumentere den:

1. I henhold til alle eksper-

ters udtalelser (inklusive Stefan Hultberg) er der ingen diskussion om, at det vil tage mindst fem år inden udnyttelsen af den færøske undergrund vil kunne give et rimeligt overskud, selv om man fandt olien i morgen.

Dette underbygges yderligere af vedlagte kopi (Bilag 1) af en bekendtgørelse af en typisk »olie-udforskning/udvindingskontrakt« fra Malaysia. Den angiver at oliefirmaet påtager sig at afslutte olieudforskning inden for 5 år og at være klar med et olieproduktions faciliteterne efter yderligere 4 år. D.v.s. feltet skulle være i produktion efter 9 år. Da de pågældende olieletter imidlertid ligger på dybt vand, — nøjagtig som det er tilfældet i Shetlandsrenden (496 meter) — bliver både olie-udforskning og -udvinding

forlænget med 2 år. Så den samlede udviklingstid for feltet bliver tretten år for et dybvands felt. Dette tidspunkt kan naturligvis reduceres en del, men aldrig under de 5 år, anført i mit økonomiske eksempel.

2. I følge den sidste færøske statistik ændrer:

A. Arbejdsløsheds-undersøttelsen for januar 1993 25 mill. — fem og tyve mill. kr. eller 300 mill. kr. pr. år, hvis arbejdsløsheden ikke stiger.

B. Renter af Færøernes gæld er 330 mill. kr. (1990) pr. år, d.v.s. de faste udgifter er min. 630 mill. kr. pr. år. Eller for de 5 år, — der vil gå inden Færøerne kan begynde at få indtægter fra olie-udvindingen — vil udgifterne andrage 5.630. mill. plus renters rente. Eller en stigning af gælden på mere end 4 milliarder kroner, hvilket vil øge Færøernes gæld til over 12 milliarder kr. eller mere end 250.000 kr. pr. færinger incl. alle nyfødte.

Ovenstående viser at olien ikke kan løse økonomi-krisen derimod kan olien blive en hjælp for de nye generationer til, at tilbagebetale den gæld, som deres forældre overlod dem.

Kan »her og nu« olie-folkene dokumentere et hurtigt overskud

Det ville være interessant at se, hvis de personer, der påstår at en olieudvinding, kan erstatte en »omstrukturering af fiske-sektoren« i det færøske samfund vil være i stand til at fremkomme med en mere positiv økonomisk prognose, end den meget negative, jeg har anført ovenfor.

En garanti-erklæring fra BP ville overbevise mig

Under Stefan Hultbergs besøg ved »BP«, i Aberdeen, 1. marts d.å. udtrykte BP et stærkt ønske om et samarbejde med Færøerne i forbindelse med udviklingen af de eventuelle færøske olieletter.

Det ville derfor være meget overbevisende, hvis til-

hængerne af »Her og nu olie-udvindingen« — fik BP's toplædelse til at fremkomme med en erklæring til det færøske landsstyre om, at

— Hvis Færøerne i morgen underskriver en konsessionsaftale med BP.

— Hvis olieprisen holdt sig på ca. 19 dollars pr. tønde, og

— man fandt et tilsvarende færøsk oliefelt, på ca. 12 milliard tønder olie, så ville BP — efter deres mest professionelle vurdering — forvente at Færøerne efter så mange år (f.eks. 3-4 år) årligt ville modtage så mange hundrede millioner kroner i »Royalties«, (f.eks. en milliard kroner svarende til 40% af, hvad fiske-eksporten indbringer).

Med en sådan »forventnings-erklæring« ville BP vise, at de ønskede et »positivt samarbejde« og ikke blot en »ensidig udnyttelse« af den færøske undergrund, til BP's egen fordel.

Vil en sådan »forventnings-garanti« nogensinde blive udstedt?

Men det er BT, der skal komme til landsstyret, og ikke omvendt, fordi Færøerne er »ejer af undergrunden« og det er BP der har brug for den evt. færøske olie, til at gøre deres olieudvinding mere rentabel.

BP's ønske om samarbejde om »seismiske undersøgelser«

Marita Petersen giver i interviewet udtryk for, at Færøerne er villige til at lytte til alle råd og vejledninger i forbindelse med udvinding af Færøernes undergrund, uanset hvilket land de kommer fra.

Hvis derfor BP er alvorlig interesseret i et »samarbejde om udnyttelsen af den færøske undergrund« er jeg helt sikker på at »lagmanden« — uanset hvad »kulbrinte«-udvalgets rapport indeholder — »positivt ville overveje, hvis BP pr. 1. juni d.å. fremsendte et tilbud om, at BP er villig »gratis« i hele det færøske område, at udføre seismiske undersøgelser — i.h.h. til et i forvejen fælles aftalt

Framhald á síðu 23

